

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina
Zborovská 3, 586 01 Jihlava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1400/23-J
Sp. zn. ČŠIJ-S-250/23-J

Název	Základní škola a mateřská škola Olešná, okres Pelhřimov
Sídlo	Olešná 54, 393 01 Pelhřimov
E-mail	skola@olesna.cz
IČO	75 000 717
Identifikátor	600 061 299
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jiří Kopkan
Zřizovatel	Obec Olešná
Místo inspekční činnosti	Olešná 54 a 82, Pelhřimov
Inspekční činnost na místě	5. a 7. – 8. 12. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení informací o vzdělávání a činnosti školy, podmínkách, průběhu a výsledcích vzdělávání, naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. a), b), c) zákona č. 561/2004Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Olešná, okres Pelhřimov (dále škola) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny. V době inspekční činnosti bylo zapsáno v mateřské škole 75 dětí, základní škole 43 žáků a školní družině 43 účastníků.

Mateřská škola evidovala šest dětí a základní škola 11 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Od poslední inspekční činnosti se počet dětí a žáků zvyšuje.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel nastoupil do funkce ve školním roce 2022/2023. V rámci koncepčních záměrů rozvoje školy detailně zmapoval oblasti její činnosti a konkretizoval stanovené reálné cíle. Převzaté nastavené záměry v oblasti alternativního vzdělávání (prvky programu Montessori, genetická metoda čtení), profesním rozvoji pedagogů a vztahů se zákonnými zástupci dětí a žáků se daří postupně plnit.

Ke komunikaci mezi účastníky vzdělávání je promyšleně využíván školní informační systém (např. měsíční plány, ankety pro rodiče, omluvenky). Pravidelně měsíčně pracuje metodické sdružení. Jeho záměry v organizaci výuky se účinně projevují při volbě výchovných a vzdělávacích strategií. Chybí však důslednější práce se stanovením vzdělávacích cílů hodin, příp. bloků hodin, a vedení žáků ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení.

Z hlediska organizační struktury je systém řízení školy funkční. Pedagogové jsou promyšleně vedeni k sebehodnocení formou hodnotících pohovorů s vedením školy. Pozitivní a přínosné jsou účelná spolupráce a sdílení zkušeností s okolními mateřskými a základními školami. Posouzení kvality vzdělávání v základní škole provádí ředitel, vzdělávání v mateřské škole hodnotí vedoucí učitelka. Nastavený systém hospitační činnosti není celkově efektivní. Vedením není důsledně sledováno dodržování konkrétních doporučení jednotlivců.

Pedagogický sbor je věkově vyvážený a stabilní, což umožňuje účelné předávání zkušeností. Personálně byl posílený o asistentky pedagoga, což se pozitivně projevuje v poskytování podpurných opatření i přínosnosti péče o děti a žáky. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je plánováno na základě systematické podpory vedení, aktuálních potřeb školy a zájmu vyučujících.

Pedagogové efektivně spolupracují v rámci metodického sdružení a v rámci organizace výuky gramotností. Ve čtenářské gramotnosti byla přijata účinná opatření. Získané zkušenosti si navzájem účelně sdílejí. Velmi významnou je úzká spolupráce se zákonnými zástupci dětí a žáků. Účastní se společných akcí, zejména za běžného provozu využívají možnosti ovlivňovat školní život a podílí se různou formou pomoci na zlepšování podmínek pro vzdělávání.

Spolupráce mezi mateřskou a základní školou je nastavena, s cílem zajistit bezproblémový přechod dětí od předškolního vzdělávání k povinné školní docházce. S dostatečným předstihem jsou na to promyšleně připravovány i za spolupráce zákonných zástupců a žáků školy.

Materiální podmínky školy umožňují realizovat vzdělávací programy. V oblasti partnerství se pozitivně projevují oboustranně přínosné vztahy se zřizovatelem. Spolupráce se školskou radou a místními organizacemi je na velmi dobré úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V každodenně zařazované komunikační elipse byly děti vedeny ke vzájemnému naslouchání a respektu. Při realizaci didakticky zaměřených činností volily učitelky pouze frontální metodu, chyběla vhodná diferenciaci, kdy nebyly uplatněny činnosti s rozdílnou náročností úkolů. Ve vzdělávání také chybělo každodenní zhodnocení práce dětí učitelkou i vedení dětí k sebehodnocení.

Vhodně byla podporována soudržnost heterogenních skupin, rozvíjena dětská přátelství, upevňován pocit jistoty a bezpečí. Vyučující měly empatický projev, průběžně vzájemně kooperovaly a účelně koordinovaly jednotlivé činnosti spolu s asistentkami.

V průběhu inspekční činnosti byl zaznamenán dostatečný prostor pro spontánní aktivity, což příznivě ovlivňovalo jejich vyváženost a plynulost v poměru s řízenou činností. Zdravý životní styl byl podporován funkčním pitným režimem, pestrou stravou a dostatečně dlouhým pobytem venku. Odpočinek po obědě byl promyšleně přizpůsoben potřebám dětí. Odpolední činnosti se vyznačovaly výrazným klidem a individuálním přístupem k nim.

V individualizovaném přístupu k dítěti s potřebou podpůrných opatření vyššího stupně byly vhodně zařazovány speciální metody, formy a postupy zejména se zaměřením na osvojování funkčních vzorců chování pro běžné situace, jednoduchou komunikaci a posilování důvěry mezi dětmi. Důraz byl účelně kladen na průběžnou pozitivní motivaci, pochopení a dokončení zadaného úkolu. Vhodně byla poskytována oceňující zpětná vazba směrem k jeho výkonu i projevené snaze a zájmu dítěte.

V základní škole učitelé v hodinách promyšleně rozvíjeli jak prohlubování znalostí a dovedností žáků, tak i jejich postoje. Významným znakem byla příjemná edukační atmosféra a klidné pracovní klima. Zvolené tempo a organizace vyučování zohledňovaly a respektovaly vzdělávací potřeby žáků. Pro podporu žákovské představitosti a porozumění byly účelně využívány učební pomůcky a propojení probíraného učiva se situacemi z reálného života. Didaktická technika byla využívána účelně, avšak v nízké míře.

Vyučující průběžně sledovali průběh učení a učební výsledky jednotlivých žáků. Vhodně jim poskytovali zpětnou vazbu k prováděným činnostem využitelnou k jejich dalšímu učení. Převládala výuka obsahující široké spektrum výchovně vzdělávacích strategií, vhodně doplněná řízeným rozhovorem i samostatnou prací žáků. Často byly využívány aktivity, které vhodně podporovaly schopnost žáků komunikovat a spolupracovat, kdy si zároveň prohlubovali a získávali občanské, sociální a komunikativní kompetence.

Žáci jsou vhodně vedeni k samostatnosti, zadanou práci si sami dokázali i organizovat a řídit. K řešení vzniklých problémů většinou využívali vhodné strategie. Prezentováním svých výstupů byli vhodně vedeni k rozvoji komunikativních dovedností. Vyučující důsledně vedli žáky k dodržování nastavených pravidel chování.

Společným nedostatkem převážné části hodin bylo nevyužívání didaktického závěru vyučovací jednotky, kdy scházelo shrnutí a zpětná vazba o splnění stanoveného cíle. V malé míře byly vytvořeny a využity možnosti pro sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.

Ve školní družině byly sledované aktivity účelně zaměřeny na odpočinek i relaxaci. Nabídka činností byla pestrá a vhodně navazovala na základní vzdělávání. Účastníci si účelně prohlubovali a získávali potřebné komunikativní a sociální kompetence. Při činnostech byly díky individuálnímu přístupu k jednotlivým žákům promyšleně rozvíjeny jejich klíčové kompetence. Nenásilnou formou byla účinně uplatněna i environmentální výchova.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V mateřské škole úroveň dosahovaných výsledků většinou odpovídala očekávaným výstupům školního vzdělávacího programu. Dbáno je na sebe prezentaci každého dítěte, což bylo patrné v prostorách chodeb, šaten i tříd.

Děti přiměřeně věku zvládají vztahové, pracovní a hygienické návyky, chovají se otevřeně a tolerantně. V průběhu činností byly tvořivé, dovedly si samostatně vybrat potřebné hračky a pomůcky ke své aktivitě, domluvit se na společném postupu, soustředit, aktivně naslouchat a spolupracovat. Chovaly se zdvořile, kamarádsky a empaticky. Byly zvědavé a s chutí plnily zadané úkoly. V průběhu vzdělávání dokázaly samostatně usuzovat, projevit svůj názor, sdělit nápad a respektovat ostatní. Zavedený systém vlastních podpůrných aktivit směrem k dětem s odkladem povinné školní docházky je účelně realizován.

Vzdělávací výsledky žáků jsou průběžně vyhodnocovány, nejsou však vyvozovány závěry pro další pedagogickou intervenci. Výsledky pedagogické diagnostiky se tak nepromítají do plánování vzdělávací nabídky a cílené individualizace.

V základní škole k průběžnému zjišťování výsledků vzdělávání žáků využívá škola standardní nástroje (pisemné práce, ústní zkoušení, prezentace, projekty). Získané výsledky jsou využívány k přijímání účinných opatření k aktuálním výukovým problémům žáků. Jiný ucelený interní systém (například opakované testování žáků ve vybraných předmětech a ročnících) pro porovnání výsledků žáků škola nemá. Vzhledem ke skutečnosti, že škola nevyužívá pravidelného zjišťování dosahovaných kompetencí žáků, chybí důležitá zpětná vazba pro stanovení stěžejních oblastí podpory.

O výsledcích vzdělávání jsou zákonní zástupci žáků informováni na pravidelných rodičovských schůzkách, informačním systémem, telefonicky a kdykoliv při osobní návštěvě školy. Absenci žáků škola sleduje, neomluvené hodiny se nevyskytují. Témata prevence rizikového chování a ochrany zdraví žáků tvoří přirozenou součást vzdělávacího procesu. K jejich prevenci účelně přispívá vzájemná spolupráce všech aktérů vzdělávání.

Efektivitu činnosti školního poradenského pracoviště zajišťuje jasně nastavená strategie. Nedílnou součástí je účinná součinnost všech pedagogů. Podporována je pravidelným setkáváním pracovníků a úzkou spoluprací s vedením školy. Účelné je předávání informací, včetně těch o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami a žácích nadaných. Žáci mají možnost využít schránku důvěry, jejich sdělením je věnována odpovídající pozornost.

Velmi přínosná je pravidelná práce externí speciální pedagožky. Spolu s vedením školy poskytuje pedagogům informace k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, monitoruje jejich naplňování, metodicky vyučující vede a je k dispozici i zákonným zástupcům. Dále realizuje předmět speciálně pedagogické péče, systematicky sleduje vývoj žáků ve výuce a v případě potřeby domlouvá odbornou spolupráci s externisty.

Škola dlouhodobou spoluprací se spádovými školami získává zpětně informace o úspěšnosti v jejich dalším vzdělávání. Žádné závažné problémy nebyly zaznamenány.

Rozmanitá činnost školy je doplňována spoluprací s dalšími partnery (např. místní knihovnou, dopravním hřištěm Pelhřimov, sborem dobrovolných hasičů, Českým červeným křížem, Muzeem Pelhřimov a ekologickým střediskem Mravenec v Pelhřimově). Na veřejnosti se škola úspěšně prezentuje pořádáním kulturních vystoupení a společných akcí v obci. Informace jsou průběžně prezentovány na webových stránkách školy.

Závěry

Vývoj školy

- Změna ve vedení školy
- Zkvalitnění materiálních podmínek se pozitivně promítá do kvality a organizace výchovně vzdělávací práce školy

Silné stránky

- Na základě spolupráce se školskými poradenskými zařízeními škola poskytuje žákům logopedickou prevenci (1.5)
- Kvalitní spolupráce mezi mateřskou a základní školou (2.2)
- V základní škole od poslední inspekční činnosti rozšíření využívání širšího spektra výchovně vzdělávacích strategií ve výuce (4.2)
- Individuální přístup k dětem a žákům a promyšlená podpora jejich silných stránek (4.4)
- Kvalitní spolupráce pedagogů a asistentek pedagoga vedoucí k cílené podpoře dětí i žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i ostatních ve třídě (6.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- V mateřské škole záznamy pedagogické diagnostiky nejsou systematicky využívány k plánování vzdělávacího procesu, cíleně nevedou k diferencované vzdělávací nabídce a účelnému poskytování individuálního přístupu vzhledem k věku a schopnostem dětí (5.1)
- Absence vyhodnocení naplnění vzdělávacích cílů a nevytváření vhodných příležitostí pro vzájemné hodnocení a sebehodnocení dětí a žáků (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- V mateřské škole systematicky využívat záznamy pedagogické diagnostiky a promyšleně diferencovat vzdělávací činnosti s ohledem na věkové a individuální zvláštnosti dětí
- V závěrečných vyučovacích hodinách efektivně zhodnotit dosažení jejich cíle a vytvářet vhodné příležitosti pro vzájemné hodnocení a sebehodnocení dětí a žáků
- Vedením důsledně sledovat dodržování vydaných doporučení pedagogům a zvážit svoji případnou spolupráci s mentorem

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program ZŠ Olešná Škola hrou pro všechny, s platností od 1. 9. 2023
2. Školní vzdělávací plán pro předškolní vzdělávání Pramínek poznání, ze dne 1. 9. 2023
3. Školní vzdělávací program, školní družina 2023/2024
4. Koncepce rozvoje a řízení školy – dlouhodobý plán, ze dne 10. 8. 2023
5. Celoroční plán pro školní rok 2023/2024, ze dne 22. 8. 2023
6. Koncepce rozvoje MŠ Olešná, ze dne 28. 8. 2023
7. Organizační řád školy, ze dne 1. 9. 2023
8. Provozní řád, ze dne 29. 8. 2023
9. Další vzdělávání pedagogických pracovníků, ze dne 31. 8. 2023
10. Zápisy z jednání pedagogické rady, školní roky 2022/2023 a 2023/2024
11. Zápisy z jednání provozních porad, školní roky 2022/2023 a 2023/2024
12. Výroční zpráva o činnosti školy za rok 2022/2023
13. Dokumentace školského poradenského zařízení
14. Rozvrhy hodin, školní rok 2023/2024
15. Bezpečnost a ochrana zdraví v MŠ, ze dne 28. 8. 2023
16. Vlastní hodnocení MŠ, ze dne 30. 6. 2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Mgr. Milan Matějů, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Dana Müllerová, školní inspektorka

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

22. 12. 2023